

[Transcript] DS Vandaag / Hier woont mama nu | 'Ik ga de gevangenis ook een beetje missen'

Dit is een bonusaflevering van onze reeks hierwond mama nu over de moederkindafdeling van de gevangenis van Brugge. Daar kunnen mamma's die een gevangenisstraf hebben gekregen samen met hun jonge kinderen op cel. Deze zomer vertelden we het verhaal van Saba en Amira. Amira moet, zoals alle kinderen, vanaf haar derde levensjaardige gevangenis verlaten. Vanaf die gevreesde verjaardag in augustus zou Saba haar dochter zijn. Vanaf die gevreesde verjaardag in augustus zou Saba haar dochter dus enkel nog kunnen zien tijdens de bezoek uren. Of en hoe ze dan nog voor Amira zou kunnen zorgen, was onduidelijk. Maar kijk, Saba kreeg goed nieuws. Dit is het verhaal van Amira's laatste dag in de gevangenis en wat daarna met hen gebeurde. Je kan de drie voorgaande afleveringen van hierwond mama nu natuurlijk nog beluisteren in onze vernieuwde podcast-app of via andere podcast-platformen. Vertel eens aan mama, waar gaan we? Huis. Gaan we naar huis? En vind je dat leuk? Ja. En naar wie gaan we? Naar? Nee. Waar ga je dan? Huis. Naar jouw huis. Dit is Hier Wond Mama Nu. Een podcastreeks van op de moeder kindafdeling van de gevangenis van Brugge. Ik ben Kathrin Lohmann en samen met Wedrik de Bakker volgden wij enkele maanden lang het leven van mamma's die met hun kinderen in de gevangenis verblijven. Dit is de laatste aflevering. De dag is daar. Het is niet 3 augustus. De gevreesde dag waarop Amira de gevangenis moet verlaten zonder haar mama. Nee. Nog hier. Het is 3 weken eerder, maandag 17 juli. Dat is een groot bed, wat is dat? Dat is nog een soorten ding.

[Transcript] DS Vandaag / Hier woont mama nu | 'Ik ga de gevangenis ook een beetje missen'

Zaba is bezig met de knuffels van Amira in een zak te laden.

Los Piana.

Ze pakt een kartonneverjadaskroontje met boomba erop dat het gevangenis personeel voor Amira's eerste verjaardag heeft geknutseld.

Ze fouten je zorgvuldig op.

Haar verjaardag waren een van de mooiste momenten omdat ik haar echt open bloeien en haar eerste stapjes...

...als ze terugkomt van PVE.

Je bedoelt dat ze terug naar de gevangenis komt.

Blij dat ze is en hoe ze dan in mijn armen vliegt.

En welke momenten neem je er nog mee?

Overlaatsen met Sinterklaas, hoe ik haar zo bezig zag.

Dat was wel een leuk moment,

omdat ik haar zo blijzig en die was echt aan het lopen van hier naar daar.

Mama Sinterklaas, mama Sinterklaas.

Dat was een van de momenten dat mij heel gelukkig maak,

omdat ik zie dat mijn dochter wel heel happy is.

En dan jaar verjaardag, dat ik er toch bij kan zijn

en dat ik daar mijn haar kan meemaken.

Dat zijn de mooiste momenten hier binnen.

Ik ben haar.

En dat kunnen ze mij ook niet meer afleven.

Dus ja, dat zijn zowel die momenten.

En zijn er momenten dat je probeert te vergeten?

De stress, de dingen dat hier zijn gebeurd, vooral de tegenslagen.

Er zijn wel heel veel...

Ja, hoe je dat precies zou moeten uitleggen,

dat dat heel moeilijk en heel zwaar was

om hier eigenlijk te leven in een omgeving

waar je eigenlijk niet rechtstreeks voor hebt gekozen

met de mensen waar je ook eigenlijk niet rechtstreeks voor hebt gekozen.

Toch vooral de momenten dat zij het moeilijk heeft

om hier te zijn,

z'n avonds voor het slapen gaan.

Mama, ik wil buiten gaan spelen.

Ja, dat is nog niet dat wij hier om echter nog buiten kunnen gaan spelen.

Je wilt hem hier bij te spelen

en je kunt dat dan niet, dat gaat niet op dat moment.

En je probeert het dan uit te leggen

maar gaan maar slapen en dan morgen als je wakker wordt

en het is dan tijd, dan kunnen wij gaan douchen

en dan kunnen we buiten gaan spelen.

[Transcript] DS Vandaag / Hier woont mama nu | 'Ik ga de gevangenis ook een beetje missen'

En dan zeg je, oké, en dan helst ze zich in slaap,
maar ik voel me dan zo slecht,
omdat, normaal gezien, als wij thuis zouden zijn,
dat ik wel met haar, al is het maar gewoon, de straat in en uit wandelen.
Maar ik denk wel dat Amira daar niet altijd veel van beseft.
Dat is misschien dat moment zelf, dat ze even zo iets heeft van,
hm, maar ze is het al vergeten
vanaf dat ze de grote deur gepasseerd is
en dat ze naar mij is waait, vandaag, mama.
Ze is heel actief, maar echt heel actief.
Die was zo actief en roepen en dingen waarin die heeft een decibel van,
die heeft ze dan aan de andere kant,
dat zelfs de mensen die het beneden haar horen op de afdeling.
Dat die zeggen van, je dochter is wel actief, hè.
Ja, ik weet dat ze nou zo actief is.
Hoe ouder dat ze wordt, hoe erger dat het ook wordt,
dat ik zeg, het is heel mooi dat we ze kunnen hebben tot drie jaar.
Maar die leeftijd is veel te...
Zeker voor Amira, want ik heb dat hier ook gezegd.
Amira is echt heel voor op alle andere kinderen,
want de meeste die hier zitten, die gaan ook niet echt naar school,
dus die zijn ook heel laat in lopen en praten.
En eigenlijk alles wat Amira nu al deze leeftijds doet,
hebben heel veel kindjes die hier hebben gezeten op die leeftijd,
komt die daar eigenlijk nog niet.
Echt het gevoel dat Amira nu meer nodig heeft
dan dat gewijn is haar kan bieden hier?
Ik merk voor Amira dat die leeftijd dat zij nu heeft
en met de dingen dat ze allemaal kan,
dat ze heel beperkt is hier
en dat ze eigenlijk meer nodig heeft
dan wat ik haar hier kan geven, zou ik maar zeggen.
Maar ik merk wel de laatste maanden dat het zo te veel voor haar is
om hier constant.
Ja, echt wel.
Je bent ook binnen in de kamer en het is niet dat je hier
hier eigenlijk veel te doen hebt behalve naar de wandeling te gaan.
Dus, jammer, het is bijna gedaan voor haar.
Ze kan bijna naar...
Ik hoop dat we samen kunnen vertrekken, maar anders kan zij bijna naar huis.
Waar het dan ook mag zijn.
Dat is gewoon uit buiten kan gaan.
Maar niet alleen Amira gaat naar buiten.

[Transcript] DS Vandaag / Hier woont mama nu | 'Ik ga de gevangenis ook een beetje missen'

Ook haar mama.
Zij vertrekken samen naar Nederland.
Voor Zabba is het meer dan twee jaar geleden
dat ze hun voet buiten de gevangenis heeft gezet.
Moest zij niet uitgeleverd worden,
zou ze in België nog tot 2027 opgesloten blijven.
In Nederland is zij voor dezelfde feiten vrij onder één voorwaarde.
Zij mag Belkisch grondgebied tien jaar lang niet betreden.
Ik ben blij, want ik kan haar derde verjaardag bij te doen.
Dus binnen twee weken is ze drie.
En ze hebben ook al een goed voorjaar gemaakt,
waarop het op staat Amira drie jaar.
Dus dan heeft ze haar eerste drie kroontjes eigenlijk van hier.
Want eerst was het Boomba, de tweede was een mini-mouse.
En nu is het dan van Pauptron, want ze is helemaal in Pauptron.
Zabba pakt in.
Ik merk dat zij zenuwendig is.
Ondertussen speelt haar dochter onbezond buiten.
Aaaaaaah!
Een andere mama houdt toezicht.
Wat zingen we dan?
In hollang staat een huis van huis.
In hollang staat een huis.
Voor de laatste keer staat Amira in het plastieke speelhuisje.
Ze bakt zantaartjes.
Ik heb veel zandoen.
Zij weet dat zij straks vertrekken.
Mijn huis.
Zij zullen door de dienst verremdelingenzaken
aan de dichtst bij zijn grens afgezet worden.
Sluis in Nederland, net boven West-Vlaanderen.
Daar zullen ze worden opgehaald door een vriendin
waar ze tijdelijk mogen verblijven, in Amesvoort.
230 kilometer verderop.
Ik heb ze van alles in haar tas gestoken.
Zo'n kleurboekkleurtjes.
Dat is het toch, want het kan zijn dat je aan het sluis
nog even gaan moeten wachten op mijn vriendin
voordat ze er gaan zijn.
Sluis? Ja.
Dat is dicht bij zijn grens.
Omdat ze nog geen...
Ik had gevraagd om mijn arresten te brengen.

[Transcript] DS Vandaag / Hier woont mama nu | 'Ik ga de gevangenis ook een beetje missen'

Maar omdat het zo laat in Orden is gekomen met mijn nationaliteit, hebben ze gezegd dat het toch dichtbij zijn zou worden. Dat wordt nog even een lange tocht. Ja, maar bij welbuiten. Je bent buiten, ja. Hoe lang is dat geleden, Zawa? Nu, om precies te zijn, twee jaar en 17 dagen. Dus dat gaat even raar doen. Het is ook raar om te zeggen, maar ik ga het hier wel missen. Niet gevangenis, maar de band dat je creëert hier met de chefs, de structuur dat je hier hebt, want als we zo gaan kijken naar twee jaar en 17 dagen terug, deed ik eigenlijk... Ik sleep wanneer ik wou. Ik werd wakker wanneer ik wou. Ik deed wat ik wou op het uur dat ik daar zin in had. En hier leert je echt van je weet wanneer je opstaat. Je hebt zo je dagindelen, je gaat om acht uur gaan werken. En het is allemaal hier dat het gebeurt. Dus ik ben zo bang, zo stel je voor, ga naar buiten. Je moet die ritme aanhouden, want als je die ritme niet aanhoudt en je moet dan terug naar zoveel maanden gaan werken, ga je dat ritme kwijt zijn, wat je hier eigenlijk hebt opgebouwd. Dus heb ik ook mijn eigen voorgenomen om dat te blijven behouden. Ik kan wel niet om zes uur's morgens opstaan, maar om acht uur bijvoorbeeld, dat je toch nog wel... Ja, tenzij dat meer dan mij niet toelaten, want ik moet nog heel veel reden. Eigenlijk is er bijna niets in orde. Pas drie dagen geleden kwam Zabba te weten dat haar verzoek om uitlevering eindelijk wordt toegestaan. Zij was verrast, want ze had al eerder om uitlevering verzocht, zonder succes. Maar haar pleidschap wordt nu overschaduwd. Ze heeft maar drie dagen gehad om hun verdrik in orde te brengen. Vol ongeloof, beeld zijn vrienden en familie. Ah, supergoed nieuws. En dan komen de vragen. Waar ga je wonen? Oe, je mag België niet meer binnen. Je moet nog een appartement zoeken. Op drie dagen tijd. En Amerika kan niet naar school. Heb je dan opvang voor Amerika? Je kan geen opvang voor haar rekenen, omdat ze geen paspoort heeft.

[Transcript] DS Vandaag / Hier woont mama nu | 'Ik ga de gevangenis ook een beetje missen'

Hoe kan je gaan werken als je geen opvang hebt?

En dan cypelt de realiteit pas echt door.

Zij heeft geen haal vast als ze buiten komt.

ZE GELUIDEN

ZE GELUIDEN

ZE GELUIDEN

ZE GELUIDEN

ZE GELUIDEN

ZE GELUIDEN

Goeiemorgen.

Saba beeld haar vriendin uit Amersfoortop,
waar ze tijdelijk mag logeren.

Bijna.

Ah, ik had die wacht.

Alles is al ingepakt van zaterdagavond.

De laatste spulletjes zijn ook al naar beneden.

Dus nu is het gewoon wacht tot dat ze roepen.

Ja, hoe laat is het?

Het is raar om het te geloven dat het zover is.

Ja, echt wel.

Ah, vergeet mijn golden power niet, hè?

Oké.

Oké, iets goede, hè?

Dekeke, stotstrakjes, I love you, bye-bye.

Stap 1 is hier voor de deur gezet worden.

En dan moet het nog maar beginnen, want hier sluit het af.

Maar een heel nieuw stuk moet nog beginnen.

Ik weet zelfs niet eens hoe ik daar aan zou moeten beginnen.

Maar ik heb wel een heel netwerk in Nederland van familie en vriendinnen
die mij allemaal bijstaan en mij gaan helpen.

In het begin moet ik Amira heel veel overal mee naartoe nemen.

Omdat ze nog nergens...

Ze komen wel bij familie, maar voor mij is het ook niet de bedoeling
om te zeggen dat ik naar buiten kan en dat ik haar bij mijn familie kan zetten
van, weet je dat?

Jij past maar op mijn kleine. Ik ga mijn ding gaan doen.

Dat is zeker niet de bedoeling.

Ik moet ook werk gaan zoeken, maar ik heb de eerste stappen zijn
en het adres en mijn paspoort en dat van Amira.

Voor alleer dat ik kan gaan werken of wat dan ook,
want zonder geldig identiteitsbewijs,
dan kan jij niet werken of wat dan ook.

Dat is sowieso de eerste stap dat je zet moet worden.

[Transcript] DS Vandaag / Hier woont mama nu | 'Ik ga de gevangenis ook een beetje missen'

En dan al de rest.
Ik heb nog wel wat werk.
Zet het al hieraan?
Leintje.
Amira komt de kamer binnen gestormd en blijft verbaasd staan.
Nee, Amira, laat dat maar open.
Alle kaststeuren staan open, maar alles is weg.
De kamer is volledig leeg.
Leeg, leeg, leeg.
Ik leeg.
Al de kasten zijn leeg.
Als of ze hier nooit geleefd heeft,
de bedden niet langer opgemaakt,
de foto's op het prikbord van haar en Lien verdwenen.
Dag, kamer.
Dag, kamer.
Dag, kamer. Toot nooit meer.
Dag.
Dag, Ram. Met de kakafan?
Meewel.
Van de meewel.
Da, da, meewel.
Da, da, meewel.
Zabba en Amira trekken de celdeur achter en dicht.
En zo begint de trage tocht naar buiten.
Na huis?
Van de moederkindafdeling door de brede, lange gang.
Amira?
Mama, ga mee.
Het is een weg die Amira al honderd de keer heeft afgelegd
als ze naar schoven trok.
Maar het is de allereerste keer dat zij dit samen met haar mama doet.
Ik heb hier...
naar de chefstoel en naar de banden die ik hier heb gecreëerd.
Sommige denken dat dat heel raar is, maar je zit in gevangenis.
Maar je scheidt hier een band met bepaalde chefs.
Er zijn allemaal mensen die heel veel voor mij hebben betekend.
En dat is heel gek dat die eigenlijk...
op zo'n plek als deze zoveel voor u kunnen betekenen.
Ook al is dat maar gewoon dat, zoals gisteren, dat ik slecht was,
dat ik me echt niet goed voelde.
En dat de chef is gekomen en dat ze mijn deur heeft opengezet.
En dat ze bij mij bleef en dat ze niet weg ging.

[Transcript] DS Vandaag / Hier woont mama nu | 'Ik ga de gevangenis ook een beetje missen'

En dat ze zei van, ik ben hier, je moet niet bang zijn.
Ben naast je, er kan er niets gebeuren.
Er zijn dingen die hun zich eigenlijk niks van moeten aantrekken,
want ze komen hier om hun werk te doen.
En ik ben ingedetineerde. Ik moet hier op mijn kamer zitten.
Maar het is niet hun taak om bij mij te blijven en om mij te helpen.
Allee, zelfs soms niet beseft wofor band dat je eigenlijk
met bepaalde mensen creëert, eigenlijk.
En dat is wel heel mooi om dat mee te maken.
Waar zijn we?
Bijna.
Waar zijn we nu?
Nu zijn zij één poort verwijderd van de buitenwereld.
In een grote hangaar staat een zwarte Volkswagen-camionet
met geblindeerde ruiten op hen te wachten.
We zijn er bijna.
We zijn er bijna.
We zijn er bijna.
Een hele kleine meisje.
Twee gewapende beamtben van de dienst vreemdelingenzaken
plooiën de buggy
en laden die samen met al hun spullen in de koffer.
Ik wacht, ik ga weer zijn oude zippen.
Amia.
Kijk.
Kijk, kijk.
Mooi.
Mama.
Mooi.
Zabazet Amira en de kinderenstoel.
Ze zijn klaar om te vertrekken.
De twee agenten sluiten de deuren van de konden.
Ga je dagstegel?
Dag, allemaal.
De grote zware poort gaat open
en de bestelwagen rijdt naar buiten.
MUZIEK
Dezelfde nacht krijgen we een mail.
Om 4 uur 47.
Ik moest nog een uur en 40 minuten wachten.
Ik werd ergens afgezet waarbij ik geen mensen rond liep.
Het was aan het regenen.
Maar gelukkig was er een afdak.

[Transcript] DS Vandaag / Hier woont mama nu | 'Ik ga de gevangenis ook een beetje missen'

Voor de rest gaat het redelijk.

Ik moet nog veel in orde brengen.

Zoals gewoonlijk wordt je van hier naar daar gestuurd.

Maar we zijn blij.

Groetjes van Amira en Zabazet.

En Zabazet.

Dit was de allerlaatste aflevering van Hier woont mama nu.

Over de moederkindafdeling van de gevangenis van Brugge.

Hier woont mama nu, werd gemaakt door wederigde bakker,
Katrin Loman en Kato De Lange.

Met muziek van Anne-Pierlée, Louchie Mayeuw en Koen Giesen.

Vooraf dit.

Vooraf dit.

Vooraf dit.

Met steun van Fons Pascal de Kroos, Zabam Fokaltje en Radio Begijnestraat.

Deze reeks kwam te stand met steun van Fons Pascal de Kroos,
Zabam Fokaltje en Radio Begijnestraat.

Met dank aan het personeel van de gevangenis van Brugge en de mama's en hun kinderen.

Om willen van privacy redenen hebben wij hun namen gevingeerd.

Ze zijn wel bekend bij de redactie.